

millombils innvald den innkalla varmannen fraa Finmark fylke, hr. lensmann Kummeneje. Fylkesmann Lund hev no søkt um permisjon til so lenge, og det er vorte sagt meg at det er mogleg det vert heile tingseta. Naar so er, vil eg beda presidenten aa avgjera kva som vil vera best, anten aa velja hr. Kummeneje som millombils medlem, eller aa velja han som fast medlem. Eg ser helst at hr. Kummeneje no vert innvald som fast medlem i valnemndi.

Præsidenten: Præsidenten har etter det oplyste intet imot at foreslaa, at istedetfor den opførte, hr. Lund, opføres hr. lensmand Kummeneje.

Tveften: Det er soleis vinstre sitt framlegg.

Præsidenten: Præsidenten har opfattet det.

Efterat stemmesedlerne var avgitt uttalte

Præsidenten: Optællingen av stemmesedlerne vil som vanlig finde sted paa kontoret, og resultatet av valget vil senere bli bekjendtgjort.

Møtet hævet kl. 12,25.

Møte den 12te januar kl. 1.

Præsident: Otto B. Halvorsen.

Mottat av den dertil opnævnte deputation indfandt Hans Majestæt Kongen sig kl. 1 i Stortinget, ledsaget av regjeringens medlemmer og flere autoriteter.

Hans Majestæt Kongen oplæste følgende trontale:

Hr. præsident,

folkets repræsentanter.

Jeg hilser folkets repræsentanter velkommen til sin ansvarsfulde gjerning. Jeg vil uttale det ønske og det haab, at det maa lykkes Stortinget til gagn for fædrelandet at løse de mange og vanskelige opgaver, som melder sig.

Det venskabelige forhold til de fremmede magter er opretholdt.

Den nederlandske Dronning har i aarets løp, ledsaget av Prinsgemalen, avlagt vort land officielt besøk. I Dronningens følge var den nederlandske utenriksminister.

Norge har været repræsenteret i Folkenes Forbunds tredje forsamling. Ved dette møte besluttedes antallet av de ikke faste medlemmer av raadet øket fra 4 til 6, hvad der gir de mindre stater adgang til en fyldigere repræsentation. Den av Folkeforbundet valgte internationale domstol er nu traadt i virksomhet.

Vort land har ogsaa været repræsenteret ved den 4de internationale arbeidskonferanse i Genf i oktober—november 1922.

Videre var Norge repræsenteret i den internationale konferanse i Genua angaaende Europas økonomiske gjenreisning og i den konferanse som senere avholdtes i Haag til drøftelse av forskjellige forhold vedrørende Rusland.

Forhandlingerne med Finland angaaende visse grænse- og nabo spørsmål ventes avsluttet i indeværende aar. Overenskomst med samme land om ordning av renbeiteforholdene er blitt ratificert.

Saasnart Spitsbergentraktatens øvrige signaturmagter har godkjendt den norske regjeringens utkast til bergverksordning for øgruppen, hvilket antages at ville ske i en nær fremtid, vil traktaten bli forelagt Stortinget og proposition om bergverksordningen fremsat.

I tilslutning til den meddelelse, som forrige aar blev git Stortinget vedrørende Grønlandsspørsmålet, vil der bli tilstillet Stortinget en supplerende meddelelse, hvorav det fremgaar, at spørsmålet ikke er bragt sin løsning nærmere.

Med den russiske regjering er der indledet forhandlinger om en ordning av forholdene utenfor den russiske Ishavskyst til løsning av de vanskeligheter, som er opstaaet for norsk fangstvirksomhet i disse egne.

Med Spania er avsluttet en handelsavtale overensstemmende med det for Stortinget fremlagte utkast. Forhandlingerne med Portugal om en handels- og sjøfartsavtale er blitt gjenoptat, og resultatet vil i nær fremtid bli forelagt Stortinget.

I oktober maaned blev der avsagt voldtiftskjendelse angaaende det erstatningskrav som den norske regjering paa vegne av norske redere hadde fremsat overfor den amerikanske regjering. Ved avgjørelsen blev de norske redere tilkjendt en erstatning av omtrent 12 millioner dollars.

Provianteringsdepartementet blev op-

hævet fra ugangen av oktober maaned 1922.

Vore næringsveie har ogsaa i det forløpne aar hat mange vanskeligheter at kjempe med. Jordbrukets avkastning var nær et middelsaars, men med faldende priser, og skogbruken har hat et litet gunstig aar. Utbyttet av fiskerierne har været litet tilfredsstillende, og bedriften arbeider tungt. Hvad industrien angaar har det trods vanskeligheter lykket i ikke liten utstrækning at holde bedrifterne gaaende, og arbeidsløsheten har vist tilbakegang. Handelsflaaten har i det store og hele været holdt igang, men den opselte fortjeneste har været ringe. Den økonomiske krise har bragt flere banker i vanskeligheter, og staten har sammen med Norges Bank og store privatbanker maattet træde støttende til. Beretning herom vil senere bli forelagt Stortinget.

Den sterke økonomiske depression har hat tilfølge en betydelig sviktning av statens indtægter, navnlig av den direkte skat. Under disse omstændigheter har det været nødvendig at oppgjøre statsbudgettet med den strengeste sparsomhet. Man har dog søkt at holde arbeidsbudgetterne oppe. Gjennomførelsen av civilprocesreformen har man maattet foreslå utsat. Til trods for de foretagne indskærnkninger, hvorved utgiftsbudgettet i sin helhet er bragt betydelig ned, har man dog for at tilveiebringe balanse maattet foreslaa ændringer i visse skattesatser.

Arbeidsløsheten har i de sidste maaned været 25—30 pct. mindre end paa samme tid aaret før og der er grund til at haabe, at tallene ikke i vinter vil naa samme høide som iffor. Nye lovregler i spørsmålet om botemidler mot arbeidsløsheten har været under utredning ved en komité som i nær fremtid vil avgi sin indstilling.

Boligforholdene er fremdeles vanskelige i en række kommuner, og paakalder statsmagternes opmerksomhet. Den indstilling som statens boligkomité avgav i 1918 til lov om boligforholdene samt til lov om den norske boligkreditbank er under bearbejdelse.

Der vil bli fremsat proposition om forlængelse av lov om tvungen voldgift i arbeidstvister.

Jeg ber Gud signe Stortingets gjerning

og erklærer herved Norges 72de ordentlige Stortings forhandlinger aapnet.

Givet paa Kristiania slot den 12te januar 1923.

H a a k o n.

O. Blehr.

H. S. Fjirst.

Efter at indberetningen om rikets tilstand og bestyrelse var oplæst av statsraad Oftedal, mottok Præsidenten paa Stortingets vegne foraannevnte dokumenter og ytret:

Deres Majestæt!

Ærede representanter!

Verdenskrigens dype skygger hviler fremdeles over landene, og mange av Europas folk vaander sig i lidelser som tiden endnu ikke synes at ville lindre. Vi følger med dem, og vi ser at mot deres lidelser er vore egne trængsler for ringe at agte, og at de krav som stilles til vort folk, er relativt smaa. Og dog er det tryk som nu hviler over vort land, av stor tyngde. Det økonomiske tilbakeslag har været vældig; landets næringer kjemper paa mange felter for tilværelsen, og vi har ingen sikkerhet for at bunden er naadd. Hvad skal hjelpe os over? Det som er saa enkelt, og dog saa vanskelig i grunden. De gamle folkegyder: arbeidsomhet, nøisomhet, og sparsomhet maa igjen sættes i høisætet. Jo mere de præger vort folk, desto lettere kommer vi over. Og for Stortinget er det den første og den største opgave, saavidt det staaer til det, at lægge vilkaarene for alle landets næringer saaledes til rette at de kan holde sig oppe, og danne det trygge grundlag for videre fremgang for hver og en i vort folk.

Maatte det lykkes for os!

Vi gaar til vor gjerning, idet vi forærer os i ønsket: Gud bevare Kongen og fædrelandet!

Dette ønske istemte Stortingets øvrige medlemmer. Hans Majestæt Kongen forlot derefter Stortinget, ledsaget av den deputation som hadde fungert ved motagelsen.

Efter forslag av præsidenten besluttedes enstemmig:

Hans Majestet Kongens tale og beretningen om rikets tilstand utlægges for at behandles i et senere møte.

Møtet hævet kl. 1,20

Møte den 15de januar kl. 1,45.

Præsident: Otto B. Halvorsen.

Dagsorden:

Referat.

Præsidenten: Repræsentanten O. C. Müller, som hadde forfald, da Stortinget traadte sammen, har tatt sæte.

Statsraad Mjelde overbragte en del kongelige propositioner som senere referer-tes (se nedenfor under referat).

Valget av medlemmer av valgkomiteen har hatt saadant utfald:

1. Aarstad	er valgt med	135	st.
2. Aas	- » »	135	»
3. Gjøstein	- » »	135	»
4. O. B. Halvorsen	- » »	135	»
5. Rye Holmboe	- » »	135	»
6. Jahren	- » »	135	»
7. Krogh	- » »	135	»
8. Kulstad	- » »	135	»
9. Lykke	- » »	135	»
10. Mellbye	- » »	135	»
11. O. C. Müller	- » »	135	»
12. Nygaardsvold	- » »	135	»
13. Nøkleby	- » »	135	»
14. Okkenhaug	- » »	135	»
15. Rømcke	- » »	135	»
16. Scheflo	- » »	135	»
17. Sæter	- » »	135	»
18. Thune	- » »	135	»
19. Tveiten	- » »	135	»
20. Tønder	- » »	135	»
21. Vassbotn	- » »	135	»
22. Venger	- » »	135	»
23. Wolden	- » »	135	»
24. Ameln	- » »	134	»
25. Egede-Nissen	- » »	134	»
26. Foshaug	- » »	134	»
27. Heggeland	- » »	134	»
28. Hornsrud	- » »	134	»
29. Indrehus	- » »	134	»
30. Konow	- » »	134	»
31. Moseid	- » »	134	»
32. N. Skaar	- » »	134	»
33. Høgset	- » »	133	»

34. Olsen-Natten	er valgt med	133	st.
35. Kummeneje	- » »	132	»
36. Skjulestad	- » »	132	»
37. Eiesland	- » »	131	»

Desuten hadde: Maseng 3. st., Middelt-thon og Tvedten hver 2. st. og Bolstad, W. Larsen, Grue, Sanne, Værland, Vaks-dal, Madsen, Morell og Mjølén hver 1. st.

Referat:

- (4). Utsat sak fra 1922: Forestilling oversendt av Forsvarsdepartementet fra Generalintendanturens underof-ficerer angaaende Generalintendan-turens kontortid.
Enst.: Tilstilles militærkomiteen.
- (6). Utsat sak fra 1922: Kgl. med. om statens eiendommer.
Enst.: Tilstilles lønningskomiteen.
- (7). Utsat sak fra 1922: Kgl. med. om statslaanet i England av 1921 (£ 4 000 000).
Enst.: Tilstilles finanskomiteen.
- (8). Utsat sak fra 1922: Andragende fra høiesteretsadvokat Helge Synnes-tvedt paa vegne av maskinists enke Dagny Olsen Bagli, Kristiania, om erstatning som for krigsforliste sjø-folks efterlatte bestemt.
Enst.: Tilstilles socialkomiteen.
- (9). Indberetninger fra Norges banks eftersynskomiteer i Kristiania, Ber-gen, Trondhjem og Kristiansand.
Enst.: Tilstilles finanskomiteen.
- (10). Handelsdepartementet, sender andragende fra fhv. postaaapner og stationsmester Andreas Eriksen, Flisa, om pensjon som postaaapner.
Enst.: Tilstilles lønningskomiteen.
- (11). Ingebrigt Græsmyr pr. Finsnes andrager om utbetaling av et præ-skribert regningsbeløp.
Enst.: Tilstilles finanskomiteen.
- (12). Bertin Persen, Ibestad, sender klage over mot Petter Magnus Kristian Pettersen Korsgaard angivelig begaat uret.
- (13). Telemark fylkesting sender henstilling om, at love m. v. ogsaa maa trykkes paa landsmaal.
- (14). Telemark fylkesting sender henstilling om, at den lovbestemte koncessionskraft til distrikterne maa leveres uten procenttillegg til den selvkostende pris m. v.
Enst.: Nr. 8, 9 og 10 oversendes regjeringen.